บทที่ 5
สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

1. สรุปการวิจัย

แผนงานอุบัติเหตุและสาธารณภัยในแผนพัฒนาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติฉบับที่ 8 (2540 - 2544) เน้นให้มีการจัดหน่วยบริการการแพทย์ฉุกเฉินทั้งในโรงพยาบาลศูนย์ และโรงพยาบาลทั่วไปในปีงบประมาณ 2545 กระทรวงสาธารณสุขได้ประกาศให้การพัฒนาระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินเป็นนโยบาย โดยการแพทย์ฉุกเฉินศูนย์นเรนทร กระทรวงสาธารณสุข เป็นหน่วยงานรับผิดชอบตั้งแต่วันที่ 10 กรกฎาคม 2546 และมีพระราชบัญญัติระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินใน พ.ศ. 2551 การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของพยาบาลที่มีต่อการบริหารจัดการด้านบุคลากรในงานระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินของโรงพยาบาลชุมชนในเขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะส่วนบุคคลของพยาบาลที่ให้บริการระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน ของโรงพยาบาลชุมชนในเขต 1 ความคิดเห็นของพยาบาลแผนกฉุกเฉินที่มีต่อปัจจัยการบริหารทรัพยากรบุคคลแต่ละด้าน ประสบการณ์การปฏิบัติงาน และสิ่งสนับสนุน/สิ่งเอื้ออำนวยในการปฏิบัติงาน และความพึงพอใจของพยาบาลแผนกฉุกเฉินต่อการบริหารจัดการด้านบุคลากร และความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นกับความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการทรัพยากรบุคคล

การวิจัยใช้รูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ ทำการศึกษาความคิดเห็นของพยาบาลที่ปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉินของโรงพยาบาลชุมชนในเขต 1 จำนวน 324 คน เครื่องมือที่ใช้ประกอบด้วยแบบสอบถามส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเป็นแบบเลือกตอบและเติมข้อความ ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นต่อปัจจัยการบริหารจัดการด้านบุคลากร ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสบการณ์การปฏิบัติงาน และส่วนที่ 4 ความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการด้านบุคลากร แบบสอบถามส่วนที่ 2 3 และ 4 เป็นแบบมาตราส่วน ประมาณค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.91 0.93 และ 0.86 ตามลำดับ ทำการเก็บข้อมูลโดยการประสานงานขอความอนุเคราะห์ จากหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลโรงพยาบาลชุมชนเขตนิเทศงานกระทรวงสาธารณสุขเขตที่ 1 ได้รับแบบสอบถามตอบกลับในช่วง 1 เดือน จำนวน 240 ชุด คิดเป็นร้อยละ 71.43 ประสานเครือข่ายระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินระดับจังหวัดติดตามแบบสอบถามที่ยังไม่ได้รับทางโทรศัพท์เพื่อติดตามแบบสอบถามที่ห้องฉุกเฉินของโรงพยาบาลที่ยังไม่ได้รับการตอบกลับใช้เวลาประมาณ 2 สัปดาห์ และได้รับแบบสอบถาม

ตอบกลับรวมทั้งหมดจำนวน 324 ชุด คิดเป็นร้อยละ 94.43 การประเมินผลและการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ใช้สถิติเชิงพรรณนา ทำการแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ค่าต่ำสุด-สูงสุด ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตารางไขว้ใช้สถิติเชิงวิเคราะห์แสดงสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ไคสแคว์ของเพียร์สัน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ผลการวิจัย พบว่า

1.1 ลักษณะส่วนบุคคลของพยาบาลที่ปฏิบัติงานในระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน

พยาบาลที่ทำการศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 33 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรีร้อยละ 94.8 ประมาณครึ่งหนึ่งมีสถานภาพสมรส คู่ มีรายได้ต่อเดือนเฉลี่ย 16,065 บาท และรายได้พิเศษต่อเดือนเฉลี่ย 6,044 บาท พยาบาลที่ศึกษาส่วนใหญ่มีตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพร้อยละ 96.3 มีประสบการณ์ในการทำงาน ในระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน 5 ปี ร้อยละ 40.7 สถานพยาบาลส่วนใหญ่เป็นโรงพยาบาลขนาด 30 เตียงร้อยละ 67.9 ระดับบริการการแพทย์ฉุกเฉินส่วนใหญ่เป็นบริการระดับสูง (ALS) ร้อยละ 90.1 และ พยาบาลส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับจำนวนพยาบาลที่ปฏิบัติงานในเวรเช้าในวันราชการ และเวรเช้าวันหยุดราชการควรมีพยาบาลปฏิบัติงานจำนวนมากกว่า 3 คน ร้อยละ 65.4 เวรบ่ายจำนวน 3 คน ร้อยละ 39.8 และเวรดึกควรมีพยาบาลไม่เกิน 2 คน ร้อยละ 67.0 พยาบาลที่ทำการศึกษาผ่านการอบรมตามมาตรฐานระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินร้อยละ 44.8 ผ่านการอบรมหลักสูตร ATLS มากที่สุดร้อยละ 26.9 มีความต้องการการอบรมในหลักสูตร ACLS มากที่สุดเฉลี่ย 1.36

1.2 ความคิดเห็นของพยาบาลต่อปัจจัยการบริหารทรัพยากรบุคคล

ด้านการฝึกอบรมและพัฒนาในภาพรวมเห็นด้วยระดับสูง (เฉลี่ย 3.61-4.60) โดยเมื่อจำแนกรายข้อพบว่า มีความคิดเห็นในระดับสูงในทุกข้อ ได้แก่พยาบาลที่ปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉินควรได้รับการอบรมเพิ่มเติม การซ้อมอุบัติเหตุหมู่มีความจำเป็น ควรมีคู่มือปฏิบัติงานกรณีเกิดอุบัติเหตุ และสาธารณภัยหมู่การซ้อมแผนสาธารณภัยมีความจำเป็น การซ้อมแผนการช่วยเหลือผู้บาดเจ็บจากสารเคมีมีความจำเป็น

ด้านการประเมินผลการปฏิบัติงานในภาพรวมเห็นด้วยระดับสูง (เฉลี่ย 3.61-4.60) เกือบทุกข้อในเรื่องการประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นระยะตามกำหนด วิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานที่โปร่งใส ผลการประเมินเป็นข้อมูลป้อนกลับให้เจ้าหน้าที่ปรับปรุงการปฏิบัติงานของตน มีการนำปัญหาอุปสรรคที่ได้จากการประเมินผลไปใช้ประโยชน์ ยกเว้น การแจ้งผลการประเมินให้ผู้ถูกประเมินรับทราบ มีความคิดเห็นในระดับปานกลาง

ด้านการวางแผนบุคลากรมีความคิดเห็นในภาพรวมระดับปานกลาง (เฉลี่ย 2.61-3.60) โดยเมื่อจำแนกรายข้อพบว่า พยาบาลมีความคิดเห็น**ระดับสูง** ในหัวข้อการจัดทำแผน

เตรียมพร้อมบุคลากรที่ปฏิบัติงานกรณีเกิดอุบัติเหตุหมู่ และสาธารณภัย นอกนั้นมีความเห็น**ระดับปานกลาง**ในการกำหนดบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานอย่างชัดเจน การกำหนดคุณลักษณะบุคลากรที่เข้ามาปฏิบัติงานในระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน การวางแผนให้บุคลากร มีความก้าวหน้าในสายงาน และการวางแผนอัตรากำลังที่ปฏิบัติงานในระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน

การจัดบุคลากรในภาพรวมมีความคิดเห็นระดับปานกลาง (เฉลี่ย 2.61-3.60) โดยเมื่อจำแนกรายข้อพบว่า มีความคิดเห็นใน**ระดับสูง** ในหัวข้อบุคลากรในทีมสามารถร่วมมือช่วยเหลือกันในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ ทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงานส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ**ระดับปานกลาง**ในหัวข้อ การจัดบุคลากรรับผิดชอบภาระกิจการออกปฏิบัติงานบริการการแพทย์ฉุกเฉินชัดเจน การมอบหมายงานแก่เจ้าหน้าที่อย่างชัดเจน และเหมาะสมตามความรู้ความสามารถ โรงพยาบาลมีการกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบโดยคำนึงถึงความเหมาะสมด้านความรู้และความสามารถของเจ้าหน้าที่ทุกระดับ มีระบบการคัดเลือกบุคลากรเข้ามาปฏิบัติงานเพื่อให้มีความเหมาะสมกับตำแหน่งนั้น การมีอัตรากำลังเสริม กรณีมีอุบัติเหตุหมู่หรือสาธารณภัย การจัดอัตรากำลังทดแทนกรณีมีการขาด ลา หรือตำแหน่งว่างมีความเหมาะสม การติดตามตรวจสอบคุณภาพและความพอเพียงด้านอัตรากำลัง และมีอัตรากำลังเพียงพอในการปฏิบัติงานบริการการแพทย์ฉุกเฉิน

ด้านค่าตอบแทน/การจูงใจ ในการปฏิบัติงานเห็นด้วยในภาพรวมระดับปานกลาง (เฉลี่ย 2.61-3.60) ทุกข้อ ได้แก่ เงินเดือน เงินเพิ่มพิเศษที่ได้รับมีความเหมาะสมกับปริมาณงานที่รับผิดชอบ และคุ้มค่าต่อการเสี่ยงภัยในการทำงาน เงินเดือนที่ได้รับในปัจจุบันมีความเหมาะสม เงินเพิ่มพิเศษที่ได้รับในปัจจุบันมีความเหมาะสม

ด้านนโยบายระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินเห็นด้วยในภาพรวมระดับปานกลาง (เฉลี่ย 2.61-3.60) โดยมีความคิดเห็น**ระดับปานกลาง**เกี่ยวกับผู้บริหารโรงพยาบาลให้ความสำคัญกับระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน หน่วยงานมีการปรับปรุงข้อบังคับให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน และมีความคิดเห็นใน**ระดับต่ำ**ในเรื่องผู้บริหารมีนโยบายแยกหน่วยบริการการแพทย์ฉุกเฉิน ออกจากการบริการปกติของแผนกฉุกเฉิน และหน่วยงานมีนโยบายในการแยกระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินออกจากงานอุบัติเหตุฉุกเฉิน

1.3 ความคิดเห็นต่อด้านประสบการณ์การปฏิบัติงาน และด้านสิ่งสนับสนุน/สิ่งเอื้ออำนวยในการปฏิบัติงาน

ความคิดเห็นต่อด้านประสบการณ์การปฏิบัติงานระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินในภาพรวมในระดับปานกลาง (เฉลี่ย 2.61-3.60) พิจารณารายด้านพบว่า พยาบาลมีประสบการณ์การปฏิบัติงานระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน**ระดับสูง** ในกิจกรรมการพยาบาลแก่ผู้ป่วยที่มีภาวะ

ฉุกเฉินได้ดีในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้ การให้สารน้ำหรือเลือดในหลอดเลือดดำ จัดท่าเปิดทางเดินหายใจ ตรวจพิเศษและแปรผลน้ำตาลในกระแสเลือด หัตถการ ได้แก่ ให้ยายึดตรึงกระดูก ทำแผล เย็บแผล ใส่สายยางกระเพาะอาหาร สวนปัสสาวะ ประคบร้อน เย็น ล้างตา เช็ดตัวลดไข้ ถอดหมวกนิรภัยผู้ที่ได้รับบาดเจ็บ ให้การรักษาพยาบาลฉุกเฉินผู้บาดเจ็บและผู้ป่วยฉุกเฉิน Ventilation ด้วย Ambu bag ประเมินระดับความรู้สึกตัว ประเมินสภาพผู้ป่วยขั้นต้น ให้ออกซิเจนด้วยวิธีต่าง ๆ ประเมินสภาพผู้ป่วยระดับต่อมา การส่งมอบผู้ป่วย ปฏิบัติการการแพทย์ฉุกเฉินระหว่างนำส่งโรงพยาบาล ประเมินสภาพผู้ป่วยอย่างต่อเนื่อง การประเมินสภาพผู้บาดเจ็บหรือผู้ป่วยฉุกเฉิน โดยการคัดกรองผู้ป่วย การปฐมพยาบาลผู้ป่วยฉุกเฉินระบบต่าง ๆ การเตรียมความพร้อมก่อนถึงจุดเกิดเหตุ การประเมินสถานการณ์ ณ จุดเกิดเหตุ ช่วยฟื้นคืนชีพขั้นสูงปฏิบัติการการแพทย์ฉุกเฉิน ณ จุดเกิดเหตุ ได้แก่ การเตรียมความพร้อมก่อนออกปฏิบัติการ และพยาบาลมีประสบการณ์**ระดับปานกลาง** ได้แก่ การรับแจ้งเหตุ ยกเคลื่อนย้ายผู้ป่วยโดยไม่ใช้อุปกรณ์ ด้านการบริหารจัดการระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน การส่งเสริมสุขภาพและป้องกันภาวะแทรกซ้อนกรณีฉุกเฉิน ห้ามเลือดโดย Pressure Arterial Tourniquet ตรวจออกซิเจนในกระแสเลือด กดตำแหน่งของ Cricoid Cartilage เพื่อป้องกันการสำลัก วัดออกซิเจนในเลือดโดยใช้เครื่อง Pulse Oxymeter ทำคลอดปกติในกรณีฉุกเฉิน ใส่ Orophayngeal & Naso phayngeal airway ตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจ และแปลผล การลดความดันในช่องอก Decompression ผู้ป่วยที่มีภาวะ Tention pneumothorax กระตุ้นหัวใจด้วยเครื่องกระตุ้นหัวใจไฟฟ้า และ ใส่ท่อช่วยหายใจ Intubation

ความคิดเห็นของพยาบาลที่ศึกษามีความคิดเห็นต่อสภาพ และความพร้อมของสิ่งสนับสนุน/สิ่งเอื้ออำนวยในปฏิบัติงานบริการการแพทย์ฉุกเฉินในภาพรวมระดับปานกลาง (เฉลี่ย 2.61-3.60) เมื่อจำแนกรายข้อพบว่า มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและความพร้อมของอุปกรณ์ โดยมีความคิดเห็น**ระดับสูง** กับสภาพและความพร้อมของ Ambu Bag เด็กและผู้ใหญ่ ถังออกซิเจนพร้อมอุปกรณ์ เวชภัณฑ์ตามมาตรฐานระดับบริการ Oro-naso pharyngeal air way พร้อมอุปกรณ์ใส่ท่อช่วยหายใจ อุปกรณ์ทำคลอด มีความคิดเห็น**ระดับปานกลาง** กับ Mobile suction และรถยนต์สำหรับให้บริการการแพทย์ฉุกเฉิน Glucometer Puls Oxymeter เครื่องกระตุกหัวใจ (AED หรือ Defibrillator) และตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจ (EKG)

ความคิดเห็นของพยาบาลที่ศึกษามีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการด้านบุคลากรโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (เฉลี่ย 2.61-3.6) เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน**ระดับสูง** ที่จะปฏิบัติงานในแผนกนี้ต่อไป มีความภูมิใจในการปฏิบัติงานบริการการแพทย์ฉุกเฉิน นอกนั้นมีพึงพอใจ**ระดับปานกลาง** ได้แก่ความพึงพอใจ

ในปริมาณงานที่ปฏิบัติในแผนกฉุกเฉิน ความสุขในการปฏิบัติงานบริการการแพทย์ฉุกเฉิน การรวมหน่วยบริการการแพทย์ฉุกเฉินกับแผนกฉุกเฉินของโรงพยาบาล การวางแผนบุคลากร เพื่อดำเนินงานระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน ความก้าวหน้าในสายงาน การจัดบุคลากรที่ปฏิบัติงานในระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินของโรงพยาบาล เงินเดือน และค่าตอบแทนที่ได้รับในแต่ละเดือน

1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะส่วนบุคคล ปัจจัยการบริหารทรัพยากรบุคคล ประสบการณ์การปฏิบัติงานของพยาบาล สิ่งสนับสนุน/สิ่งเอื้อ กับความพึงพอใจในการบริหารจัดการด้านบุคลากร พบว่า

การบริหารทรัพยากรบุคคลมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การจัดบุคลากรมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจทางบวกในระดับปานกลาง ด้านนโยบายระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน และด้านการวางแผนบุคลากร มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจทางบวกค่อนข้างปานกลาง ค่าตอบแทน/การจูงใจในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจทางบวกค่อนข้างต่ำ การประเมินผลการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจทางบวกในระดับต่ำ ประสบการณ์การปฏิบัติงานของพยาบาลที่ปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉิน และ สิ่งสนับสนุน/สิ่งเอื้ออำนวยในการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าประสบการณ์การปฏิบัติงานของพยาบาลที่ปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉินมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจทางบวกค่อนข้างปานกลาง สิ่งสนับสนุน/สิ่งเอื้ออำนวยในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจทางบวกในระดับต่ำ นอกนั้นพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจ

2. อภิปรายผล

2.1 การอภิปรายผลความความคลาดเคลื่อนหรือความลำเอียงของงานวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลชุมชนทุกแห่งในเขต 1 ให้พยาบาลที่ปฏิบัติงานในระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินให้ความคิดเห็นข้อจำกัดของการตอบแบบสอบถามที่เป็นการสื่อสารทางเดียวผู้ตอบไม่สามารถสื่อสารข้อข้องใจในการตอบกับผู้วิจัยได้ แบบสอบถามปลายเปิดมีคำตอบไม่ครบถ้วน ประกอบกับพยาบาลในห้องฉุกเฉินมีภาระงานมาก การตอบแบบสอบถามอาจมีข้อจำกัดด้านเวลา และผู้ตอบแบบสอบถามอาจมีอคติเข้าข้างตนเอง ทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยจึงเก็บข้อมูลเพิ่มจากผลการคำนวณขนาดตัวอย่างเพื่อลดความคลาดเคลื่อนของข้อมูล และถ้าจะให้ผลการวิจัยมีคุณภาพมากยิ่งขึ้นควรเก็บข้อมูลโดยการวิจัยเชิงคุณภาพควบคู่กันไป

2.2 อภิปรายข้อค้นพบจากการวิจัย

2.2.1 ข้อค้นพบการวิจัยสามารถตอบคำถามงานวิจัย ได้ดังนี้

คำถามข้อที่ 1 พยาบาลที่ปฏิบัติงานให้บริการการแพทย์ฉุกเฉินมีคุณลักษณะส่วนบุคคลอย่างไร

พยาบาลที่ทำการศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงอายุเฉลี่ย 33 ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 94.8) ประมาณครึ่งหนึ่งมีสถานภาพสมรสคู่ มีรายได้เฉลี่ย 16,065 บาท และรายได้พิเศษเฉลี่ย 6,044 บาท ส่วนใหญ่มีตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพร้อยละ 96.3 มีประสบการณ์ในการทำงานในระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน 5 ปี ร้อยละ 40.7 สถานพยาบาลส่วนใหญ่เป็นโรงพยาบาลขนาด 30 เตียงร้อยละ 67.9 ระดับบริการส่วนใหญ่เป็นระดับสูงร้อยละ 90.1 และจำนวนพยาบาลที่ควรจะมีปฏิบัติงานในเวรเช้าเวลาราชการ และเวรเช้าวันหยุดราชการควรมีพยาบาลปฏิบัติงานจำนวนมากกว่า 3 คน เวรบ่ายจำนวน 3 คน และเวรดึกควรมีพยาบาลไม่เกิน 2 คน พยาบาลที่ทำการศึกษาผ่านการอบรมตามมาตรฐานพยาบาลที่ปฏิบัติงานในระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินร้อยละ 44.8 ผ่านการอบรมหลักสูตร ATLS มากที่สุดร้อยละ 26.9 มีความต้องการการอบรมในหลักสูตร ACLS มากที่สุด อภิปรายได้ว่าพยาบาลที่ปฏิบัติงานในแผนกฉุกเฉินของโรงพยาบาลชุมชนส่วนใหญ่ยังไม่ได้รับการอบรม และมีความต้องการอบรมในหลักสูตรพยาบาลกู้ชีพมาก

คำถามข้อที่ 2 พยาบาลที่ปฏิบัติงานมีความคิดเห็นอย่างไรต่อปัจจัยการบริหารทรัพยากรบุคคลในแต่ละด้าน

พยาบาลที่ศึกษามีความคิดเห็นระดับสูงในทุกข้อ (ค่าเฉลี่ย 3.61-4.60) ต่อด้านการฝึกอบรมและพัฒนาพยาบาล อภิปรายได้ว่าพยาบาลมีความต้องการอบรมเพิ่มเติมตามมาตรฐานหลักสูตร ต้องการให้มีคู่มือการปฏิบัติงาน มีการซ้อมแผนอุบัติเหตุหมู่ สอดคล้องกับประภา เพ็ญสุวรรณ, 2537 การอบรมเป็นการพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากรในหน่วยงานเป็นปัจจัยที่มีผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของบุคคล เป็นการสอนให้ได้เรียนรู้ และเข้าใจในหลักการและวิธีปฏิบัติงานที่ถูกต้อง ทันสมัย เหมาะสม เกิดทัศนะคติที่ดีต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นการส่งเสริมทางด้านคุณวุฒิ และสมรรถภาพในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น ช่วยให้ผู้ปฏิบัติได้เข้าใจงาน การปฏิบัติงานของบุคลากรทางการแพทย์จะมีการเปลี่ยนแปลงความรู้อยู่เสมอตามการเปลี่ยนแปลงของเชื้อโรค สาเหตุของการเกิดโรค และการพัฒนาทางเทคโนโลยีใหม่ ๆ เพื่อให้เหมาะสมกับการรักษาพยาบาลผู้ป่วย จึงจำเป็นต้องมีการจัดอบรม เพื่อให้บุคลากรมีความรู้เพิ่มขึ้น ความรู้ของบุคคลที่เกิดขึ้นจะนำไปสู่การแสดงออกของพฤติกรรม เกิดการรับรู้ ปรับแนวคิด

และทัศนคติ ตามความรู้ความเข้าใจที่ตนมีอยู่ ดังนั้นหน่วยงานหรือผู้รับผิดชอบควรสนับสนุนให้พยาบาลเข้ารับการอบรมตามมาตรฐาน

พยาบาลที่ศึกษามีความคิดเห็นระดับสูงในทุกข้อ (ค่าเฉลี่ย 3.61-4.60) ต่อด้านการประเมินผลการปฏิบัติงาน อภิปรายได้ว่า พยาบาลมีความต้องการให้หน่วยงานมีการประเมินผลการปฏิบัติงานที่มีความโปร่งใส นำผลการประเมินที่ได้ไปเป็นข้อมูลป้อนกลับให้เจ้าหน้าที่ปรับปรุงการปฏิบัติงานของตน และนำปัญหาอุปสรรคที่ได้จากการประเมินผลไปใช้ประโยชน์

พยาบาลที่ศึกษามีความคิดเห็นในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.61-3.60) ต่อด้านการวางแผนบุคลากร อภิปรายได้ว่าพยาบาลเห็นว่าหน่วยงานควรจัดทำแผนเตรียมพร้อมด้านบุคลากรที่ปฏิบัติงานกรณีเกิดอุบัติเหตุหมู่ และสาธารณภัย กำหนดบทบาทหน้าที่ในการปฏิบัติงานให้ชัดเจน กำหนดคุณลักษณะบุคลากรที่เข้ามาปฏิบัติงานในระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน มีการวางแผนให้บุคลากรมีความก้าวหน้าในสายงาน วางแผนอัตรากำลังที่ปฏิบัติงานในระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน เพื่อให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพและพร้อมรับสถานการณ์ฉุกเฉินตลอดเวลา

พยาบาลที่ศึกษามีความคิดเห็นในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.61-3.60) ต่อด้านการจัดบุคลากร อภิปรายได้ว่าพยาบาลเห็นว่าหน่วยงานควรจัดบุคลากรปฏิบัติงานเป็นทีม ส่งเสริมให้บุคลากรมีทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติงานจะส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ จัดบุคลากรรับผิดชอบภาระกิจการออกปฏิบัติงานระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินอย่างชัดเจน และกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบโดยคำนึงถึงความเหมาะสมตามความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ มีระบบการคัดเลือกบุคลากรเข้ามาปฏิบัติงานเพื่อให้มีความสามารถเหมาะสมกับตำแหน่ง และจัดให้มีอัตรากำลังเสริม กรณีมีอุบัติเหตุหมู่ หรือสาธารณภัยโดยระดมกำลังพยาบาลเวรจากตึกต่าง ๆ พยาบาลเวรหยุดที่มีบ้านพักอยู่ในโรงพยาบาลมาช่วย มีการจัดอัตรากำลังทดแทนกรณีการขาด ลา ตำแหน่งว่าง เหมาะสม มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพและความพอเพียงด้านอัตรากำลังในการปฏิบัติงานในระบบบริการการแพทย์ ฉุกเฉิน

พยาบาลที่ศึกษามีความคิดเห็นในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.61-3.60) ต่อด้านค่าตอบแทน/การจูงใจในการปฏิบัติงาน อภิปรายได้ว่า พยาบาลมีความต้องการให้หน่วยงาน ดูแลในเรื่องเงินเดือน เงินเพิ่มพิเศษที่ให้เหมาะสมกับปริมาณงานที่รับผิดชอบ และคุ้มค่าต่อการเสี่ยงภัยในการทำงาน

พยาบาลที่ศึกษามีความคิดเห็นในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.61-3.60) ต่อด้านนโยบายระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน อภิปรายได้ว่าพยาบาลมีความต้องการให้

ผู้บริหารโรงพยาบาลให้ความสำคัญกับระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน ปรับปรุงข้อบังคับให้เอื้อต่อการปฏิบัติงานระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน และไม่ต้องการให้มีการแยกระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินออกจากแผนกฉุกเฉิน อาจเนื่องมาจากการปฏิบัติงานมีความสอดคล้องและต่อเนื่องกัน ถ้าแยกหน่วยบริการแล้วจะเกิดการขาดแคลนบุคลากร วัสดุอุปกรณ์

คำถามข้อที่ 3 พยาบาลที่ปฏิบัติงานมีความคิดเห็นอย่างไรต่อประสบการณ์การปฏิบัติงานของพยาบาลห้องฉุกเฉินและสิ่งสนับสนุนสิ่งเอื้ออำนวยในการปฏิบัติงาน

พยาบาลที่มีความคิดเห็นต่อประสบการณ์ การปฏิบัติงานของพยาบาลห้องฉุกเฉินระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.61-3.61) พิจารณารายกิจกรรมพบว่า พยาบาลมีความคิดเห็นต่อประสบการณ์การปฏิบัติงานใน**ระดับสูง**ในเรื่อง การให้สารน้ำหรือเลือดในหลอดเลือดดำ จัดท่าเปิดทางเดินหายใจ ตรวจพิเศษและแปรผลน้ำตาลในกระแสเลือด หัตถการ ได้แก่ ให้ยายึดตรึงกระดูก ทำแผล เย็บแผล ใส่สายยางกระเพาะอาหาร สวนปัสสาวะ ประคบร้อน เย็น ล้างตา เช็ดตัวลดไข้ ถอดหมวกนิรภัยผู้ที่ได้รับบาดเจ็บ ให้การรักษาพยาบาลฉุกเฉินผู้บาดเจ็บ และผู้ป่วยฉุกเฉิน Ventilation ด้วย Ambu bag ประเมินระดับความรู้สึกตัว ประเมินสภาพผู้ป่วยขั้นต้น ให้ออกซิเจนด้วยวิธีต่าง ๆ ประเมินสภาพผู้ป่วยระดับต่อมา การส่งมอบผู้ป่วย ปฏิบัติการการแพทย์ฉุกเฉินระหว่างนำส่งโรงพยาบาล ประเมินสภาพผู้ป่วยอย่างต่อเนื่อง การประเมินสภาพผู้บาดเจ็บหรือผู้ป่วยฉุกเฉิน โดยการคัดกรองผู้ป่วย การปฐมพยาบาลผู้ป่วยฉุกเฉินระบบต่าง ๆ การเตรียมความพร้อมก่อนถึงจุดเกิดเหตุ การประเมินสถานการณ์ ณ จุดเกิดเหตุ ช่วยฟื้นคืนชีพขั้นสูง ปฏิบัติการการแพทย์ฉุกเฉิน ณ จุดเกิดเหตุ ได้แก่ การเตรียมความพร้อมก่อนออกปฏิบัติการ สามารถทำได้ดีอภิปรายได้ว่าพยาบาลสามารถให้การพยาบาลแก่ผู้ป่วยที่มีภาวะฉุกเฉินได้ดีในกิจกรรมดังกล่าวอาจเนื่องมาจากพยาบาลส่วนใหญ่เป็นพยาบาลวิชาชีพมีประสบการณ์การปฏิบัติงานมาเป็นอย่างดี และสามารถให้การพยาบาลได้ใน**ระดับปานกลาง** ได้แก่ การรับแจ้งเหตุ ยกเคลื่อนย้ายผู้ป่วยโดยไม่ใช้อุปกรณ์ ด้านการบริหารจัดการระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน การส่งเสริมสุขภาพและป้องกันภาวะแทรกซ้อนกรณีฉุกเฉิน ห้ามเลือดโดย Pressure Arterial Tourniquet ตรวจออกซิเจนในกระแสเลือด กดตำแหน่งของ Cricoid Cartilage เพื่อป้องกันการสำลัก วัดออกซิเจนในเลือดโดยใช้เครื่อง Pulse Oxymeter ทำคลอดปกติในกรณีฉุกเฉิน ใส่ Orophayngeal & Naso phayngeal airway ตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจและแปลผล การลดความดันในช่องอก Decomprssion ในผู้ป่วยที่มีภาวะ Tention pneumothorax กระตุ้นหัวใจด้วยเครื่องกระตุ้นหัวใจไฟฟ้า และการใส่ท่อช่วยหายใจ Intubation อาจจะเนื่องมาจากพยาบาลส่วนใหญ่ยังไม่ผ่านการอบรมตามมาตรฐานหลักสูตรพยาบาลกู้ชีพ โดยเฉพาะการปฏิบัติงานในเรื่องการ

แปลผลคลื่นหัวใจไฟฟ้า การเจาะช่องอกในผู้ป่วยที่มีภาวะ Tention pneumothorax กระตุ้นหัวใจด้วยเครื่องกระตุ้นหัวใจไฟฟ้า และการใส่ท่อช่วยหายใจ Intubation

พยาบาลที่มีความคิดเห็นระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.61-3.61) ต่อสภาพและความพร้อมใช้ของสิ่งสนับสนุน/สิ่งเอื้ออำนวยในปฏิบัติงานบริการการแพทย์ฉุกเฉิน เมื่อแยกรายอุปกรณ์พบว่า พยาบาลมีความเห็นต่อสภาพและความพร้อมใช้ของสิ่งสนับสนุน/สิ่งเอื้ออำนวยในปฏิบัติงานใน**ระดับสูง**ได้แก่ Ambu Bag เด็กและผู้ใหญ่ ถังออกซิเจนพร้อมอุปกรณ์เวชภัณฑ์ตามมาตรฐานระดับบริการ Oro-naso pharyngeal air way อุปกรณ์ทำคลอด มีสภาพ และความพร้อมใช้มากอภิปรายได้ว่าอุปกรณ์เหล่านี้มีเพียงพอในการให้บริการ และเห็นว่า Mobile suction และรถยนต์สำหรับให้บริการการแพทย์ฉุกเฉิน Glucometer Puls Oxymeter เครื่องกระตุกหัวใจ (AED หรือ Defibrillator) และตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจ (EKG) **มีสภาพและความพร้อมใช้ปานกลาง** อภิปรายได้ว่าMobile suction รถยนต์สำหรับให้บริการผู้ป่วย เครื่องกระตุกหัวใจ (AED หรือ Defibrillator) และตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจ (EKG) Puls Oxymeter ยังไม่เพียงพอในการให้บริการ

คำถามข้อที่ 4 พยาบาลที่ปฏิบัติงานมีความพึงพอใจอย่างไรต่อการบริหารจัดการด้านบุคลากร

พยาบาลที่ศึกษามีความภูมิใจ และพึงพอใจที่จะปฏิบัติงานให้บริการการแพทย์ฉุกเฉินในแผนกฉุกเฉินระดับสูง พึงพอใจต่อด้านนโยบาย การวางแผนการจัดบุคลากร เงินเดือนและค่าตอบแทนที่ได้รับในแต่ละเดือน ความสุข ความก้าวหน้าในสายงาน ปริมาณงานที่ปฏิบัติในระดับปานกลาง อภิปรายได้ว่าพยาบาลมีความต้องการให้หน่วยงานมีนโยบายและการวางแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน มีการจัดบุคลากรให้เหมาะสมกับปริมาณงานที่ปฏิบัติ สนับสนุนบุคลากรในเรื่องของขวัญ/กำลังใจในการปฏิบัติงาน สนับสนุนให้บุคลากรมีความก้าวหน้าในสายงาน และยังพบว่าแม้ปริมาณงานที่ปฏิบัติในแผนกฉุกเฉินจะมากแต่พยาบาลที่ปฏิบัติงาน ก็มีความภูมิใจ และต้องการปฏิบัติงานให้บริการการแพทย์ฉุกเฉินในแผนกฉุกเฉินต่อไป

คำถามข้อที่ 5 ตัวแปรที่ศึกษามีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการด้านบุคลากรหรือไม่

จากการศึกษาพบว่า พยาบาลมีความคิดเห็นด้านการบริหารจัดการบุคลากร และมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การจัดบุคลากรมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจทางบวกในระดับปานกลาง ด้านนโยบายระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน และด้านการวางแผนบุคลากร มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจทางบวกค่อนข้างปานกลาง ค่าตอบแทน/การจูงใจในการปฏิบัติงาน

มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจทางบวกค่อนข้างต่ำ การประเมินผลการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจทางบวกในระดับต่ำ กับความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการด้านบุคลากรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 ประสบการณ์การปฏิบัติงานของพยาบาลที่ปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉิน และ สิ่งสนับสนุน/สิ่งเอื้ออำนวยในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าประสบการณ์การปฏิบัติงานของพยาบาลที่ปฏิบัติงานในห้องฉุกเฉินมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจทางบวกค่อนข้างปานกลาง สิ่งสนับสนุน/สิ่งเอื้ออำนวยในการปฏิบัติงานมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจทางบวกในระดับต่ำ นอกนั้นพบว่า ไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจอธิบายได้ว่าผู้บริหารของหน่วยงานควรปรับปรุงด้านนโยบายระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน ด้านการวางแผนบุคลากร การจัดบุคลากร ค่าตอบแทน/การจูงใจในการปฏิบัติงาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน สิ่งสนับสนุน/สิ่งเอื้ออำนวยในการปฏิบัติงาน

2.2.2 ข้อค้นพบงานวิจัยสนับสนุนหรือแตกต่างจากงานวิจัยที่ผ่านมา ดังนี้

1) ความสัมพันธ์ระหว่างระดับความพึงพอใจของพยาบาลต่อการบริหารจัดการด้านบุคลากรกับตัวแปรที่ศึกษาจากผลการวิจัย พบว่า

ข้อค้นพบเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน รายได้ต่อเดือน ประสบการณ์การปฏิบัติงานไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจ

สอดคล้องกับงานวิจัยของวีระ ดีมั่น (2542:56-65) ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขกับภาวะผู้นำของหัวหน้าสถานีอนามัยในจังหวัดพิจิตร พบว่า เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อัตราเงินเดือน ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่งไม่สัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจ

แตกต่างจากการศึกษาของสุกัญญา เจียวนนท์ (2548) ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการสาธารณสุขจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ตำแหน่งงานที่ปฏิบัติมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจ

แตกต่างจากหาญพล ศิระชัยประภา (2543) ศึกษาความพึงพอใจของเจ้าหน้าที่สาธารณสุขระดับตำบลจังหวัดเพชรบุรี พบว่า ตำแหน่ง วุฒิการศึกษามีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ระดับตำบล

ข้อค้นพบปัจจัยการบริหารจัดการด้านบุคลากร พบว่า ปัจจัยจูงใจด้านประสบการณ์ในการให้บริการการแพทย์ฉุกเฉิน ปัจจัยค้ำจุนด้านนโยบาย การวางแผนบุคลากร การจัดบุคลากร ค่าตอบแทน/การจูงใจในการปฏิบัติงาน การประเมินผลการปฏิบัติงาน

สิ่งสนับสนุน/สิ่งเอื้ออำนวยในการปฏิบัติงาน มีความสัมพันธ์ทางบวก กับความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการด้านบุคลากรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05

สอดคล้องกับข้อคิดของเทพนม เมืองแมน และสวิง สุวรรณ (2529:103-104) ที่ว่าเมื่อบุคคลมีความพึงพอใจในงานที่เขากระทำอยู่ผลผลิตที่ได้จะสูงขึ้นด้วย นั่นหมายถึงการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

สอดคล้องกับสำลี ดิมนารักษ์ (2535) ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลนครปฐม พบว่า ปัจจัยจูงใจ และปัจจัยค้ำจุนมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจ

2.3 ข้อสรุปในงานวิจัย

2.3.1 พยาบาลส่วนใหญ่ไม่เคยผ่านหลักสูตรที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานในระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน บอกถึงความต้องการ และการสนับสนุนให้ได้รับการฝึกอบรมดังกล่าว

2.3.2 ความคิดเห็นของพยาบาลต่อปัจจัยการบริหารทรัพยากรโดยภาพรวม ด้านนโยบาย การวางแผน การจัดบุคลากรและค่าตอบแทนจูงใจในการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง บอกถึงความจำเป็นในการพัฒนาการบริหารทรัพยากรบุคคล

2.3.3 ความคิดเห็นของพยาบาลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน และสิ่งสนับสนุนในการปฏิบัติงานในระดับปานกลาง บอกถึงความจำเป็นในการเพิ่มพูนประสิทธิภาพ และสิ่งสนับสนุนในการปฏิบัติงาน

2.3.4 ความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการด้านบุคลากรด้านต่าง ๆ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง สะท้อนถึงประสิทธิภาพของการบริหารจัดการด้านบุคลากรของระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินที่ควรจะได้รับการพัฒนา

2.3.5 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการบริหารจัดการด้านบุคลากร และประสบการณ์การปฏิบัติงานกับความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการด้านบุคลากรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเป็นสิ่งยืนยันความจำเป็นในการพัฒนาประสิทธิภาพของการบริหารจัดการด้านบุคลากร

3. ข้อเสนอแนะ

3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

3.1.1 ควรวางแผนและจัดอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ โดยสนับสนุนให้วิทยาลัยพยาบาล หรือโรงพยาบาลในเขต 1 เป็นผู้จัดอบรมแก่พยาบาลที่ปฏิบัติงานระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินทุกคน

3.1.2 พัฒนาระบบการบริหารจัดการด้านบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ มีการกำหนดนโยบายระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินที่ชัดเจน เป็นนโยบายที่สำคัญของโรงพยาบาล วางแผนการจัดบุคลากรให้พร้อม มีการกำหนดหน้าที่รับผิดชอบให้ชัดเจน ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานได้รับการอบรมทุกคน มีการประเมินผลการปฏิบัติงานเป็นระยะ โปร่งใส ป้อนกลับผลการประเมินให้เจ้าหน้าที่ปรับปรุงการปฏิบัติงานของตน และนำผลการประเมินที่ได้ไปปรับปรุงแก้ไข มีการจัดเตรียมแผนรองรับอุบัติเหตุหมู่ และ สาธารณภัย สนับสนุนให้มีการจ่ายค่าตอบแทนให้เหมาะสมกับปริมาณงานและความเสี่ยง

3.1.3 ควรพิจารณาสนับสนุนงบประมาณในการจัดซื้ออุปกรณ์ที่จำเป็นในการให้บริการการแพทย์ฉุกเฉิน เช่น อุปกรณ์ช่วยชีวิตได้แก่ Mobile suction, Glucometer Puls Oxymeter เครื่องกระตุกหัวใจ (AED หรือ Defibrillator) และเครื่องกระตุ้นหัวใจไฟฟ้า (EKG) ให้มีในรถพยาบาล และรถพยาบาลที่ใช้ออกให้บริการการแพทย์ฉุกเฉินควรเป็นรถขนาดเล็กโดยเฉพาะพื้นที่ห่างไกลทุรกันดาร เนื่องจากรถขนาดใหญ่ ไม่สามารถขึ้นเขาหรือเข้าไปในที่แคบ ๆ ได้

3.1.4 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการด้านบุคลากร โดยการติดตามสนับสนุน นิเทศงานและประเมินผลตามเกณฑ์มาตรฐานระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินเพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นการกระตุ้นการปฏิบัติงาน และสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน จากผลการวิจัยพยาบาลที่ปฏิบัติงานในระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินมีความคิดเห็นด้วยต่อการประเมินผลการปฏิบัติงานในระดับสูง

3.1.5 สนับสนุนให้โรงพยาบาลชุมชนมีการวิจัย และพัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ อยู่เสมอเพื่อพัฒนาคุณภาพระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน นอกจากการฝึกอบรมเสริมความรู้และทักษะแล้ว ควรสนับสนุนงบประมาณในการทำวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ทำวิจัยเชิงคุณภาพ กับพยาบาลที่ปฏิบัติงานในระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน เพื่อวัดความสามารถ และผลการปฏิบัติงาน สัมภาษณ์เจาะลึก สังเกตการปฏิบัติงาน และ

ประเมินผลการปฏิบัติงานพยาบาลที่ปฏิบัติงานในระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน

3.2.1 ทำวิจัยเชิงปริมาณเกี่ยวกับความคุ้มทุนของการดำเนินงานในระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉินโดยการประเมินผลการปฏิบัติงาน (Audit Case) การปฏิบัติงานในระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน

3.2.2 วิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการให้บริการการแพทย์ฉุกเฉิน